

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

O BRATJE,
JAZ NE SPIM,
LE ČAKAM ČAS,
IN ČAKAM VAS,
DA GREMO SKUPAJ ČEZ ŠENT
VID,
MED BRATE NAŠO ZILO PITI!
(Napis na Malgajevem spomeniku
na južnem Koroškem.)

LETNIK V, VOLUME V.

TORONTO, 20. JANUARY 1955

ŠTEVILKA I. - NUMBER I.

SLOVENSKI KULTURNI PROGRAM

Dr. Agneletto je prinesel s svojega obiska domovine nerazveseljen vtis, da se duhovi doma zaposljujejo z vsemi možnostmi padca nasilnega komunističnega režima, da pa si ne belijo glav s prav tako važnim vprašanjem, kaj postaviti na mesto sedanjega reda, če bi se ta res zrušil.

Ker dr. Agneletto ni govoril z vsemi ljudmi, podaje njegov vtis pač splošno sliko, ki ne izključuje da je doma tudi še kaj ljudi, ki kujejo v samotni načrte za jutri in stavljajo svoje življenje že sedaj v mejah možnosti in službo bodočnosti. Zaradi splošnega medsebojnega nezaupanja, ki ga je ustvaril režim s pomočjo fizičnega in moralnega nasilja, pa ostajajo take misli bolj last poedincev in ne predmet kavarniških pogovorov.

Kljub temu ostane dejstvo, da odpade pravestvena skrb za pripravo bodočnosti Slovencev, ki živimo v svobodi, ker dom tako delo duhovna in družbena diktatura skoraj popolnoma onemogoča.

Toda zdi se, da si tudi mi nismo povsem na jasnem, kaj naj za bodočnost pripravljamo. Nekateri povdarjajo predvsem, da bo treba maščevati krivice in dati zadoščenja vsem, ki so zaradi komunizma kaj pretrpeli, pri čemer ni zadnja misel na takojšnjo in popolno odškodnino za vako premoženjsko izgubo. Nekateri naglašajo izključno potrebo dela za zrušenje komunizma, vse drugo bo prišlo že samo po sebi. Človek se skoraj ne more ubraniti vtisa, da tako govoreči ljudje že vedo, kaj bodo ukrenili. Z omalovaževanjem bodočnosti hočejo uspavati druge, da jim ne bi prekrizali načrtov. Kako se taka nejasnost kruto maščuje, je dovoljni dokaz životarenje in končni polom Jugoslavije.

Kolikor pa so programi poedinih skupi in edinic pozitivnega značaja, se mi zdi, da premalo upoštevajo čas, v katerem živimo in probleme, ki nam jih sodobnost zastavlja.

Komunizem predstavlja zadnjo skrajnost, do katere se je mogla zapadna kultura razviti oz. bolje izroditi. Zato pot v bodočnost ne kaže v obnavljanje starih oblik, marveč v nekaj novega, kar bolj slutimo, kot pa spoznavamo. Gotovo je, da bodo temeljne stvari ostale iste, ker sta pač Bog in človek še vedno ista, toda naše gledanje na svet se je že in se še bo v marsičem spremenilo.

Poleg naravne krize doživljamo danes tudi umsko krizo. Vse kaže, da so razne razstrelitve atomskih in vodikovih bomb le medla spremljiva duhovne revolucije, ki jo doživljalo, a se je še premalo zavedamo.

Pred nami se javlja naloga, da svojo kulturo v teh novih dimenzijah premislimo, odkrijemo v svojem narodnem bistvu poteze, ki se bodo v tej miselnosti najlažje ustvarjalno razvile in jim pripravimo ugodne pogoje za krepke razvoj. Ta ustvarjalna dejavnost bo iz nas napravila res trden narod, ki ga še tako besni in premeteni napadi sosedov ne bodo mogli omajati. Ta nova kulturna rast bo vsebina našega narodnostnega življenja, ki mu bo za ugodne zunanje pogoje skrbela slovenska država.

Tako delo vključuje seveda naporno duhovno delo, ki bo moralo imeti sprva povdarek na filozofiji. Šele po izdelanih filozofskih temeljih bo možno podrobneje graditi načrte za ostala področja kulture. Toda mnogokrat v življenju pokažejo močne ideje svoje sadove zlasti v umetnosti že takrat, ko jih je filozofija šele bolj zaslutila

Dragi slovenski rojaki -
pозdravljeni v Krišturu!

Spominjate se še, kako smo v domovini skupno opravljali pobožnost prvih petkov in prvih sobot. Zadnje skupno pobožnost petih prvih sobot smo končali 5. maja 1954 - in nato odšli. V maju 1955 bo nam minilo deset let v tujini! V vseh težkih skrbih, nevarnosti in razočaranjih je bila Marija naše upanje. Nismo se zmotili, ko smo se njenemu brezmadežnemu Srcu posvetili.

Istočasno bo desetletnica enega najžalostnejših dogodkov v slovenski zgodovini: množičnega umora blizu deset tisoč fantov in mladih mož, ki so bili koncem maja 1954 pod prevaro vrnjeni v roke krvnikov, ki so jih po groznem mučenju na domačih tleh pobili. Žalost in bolelost nad njih strašno smrtjo je bilo morda najtežja, kar smo do sedaj doživeli, mi v tujini, ki smo jih videli odhajati, in oni doma, ki so zaman na nje čakali. Spomin na nje nam je svet in nam mora biti svet do konca življenja.

Za to dovoljno desetletnico prihajam pred vas s predlogom: Zopet se duhovno združimo in skupno, kot nekdanj doma, opravimo pobožnost petih prvih sobot, kakor jo želi brezmadežno Srce Marijino. Začnimo s prvo soboto v februarju (5. februarja 1955), da končamo s prvo soboto v juniju (4. junija). Če kateri zaradi službe ne bi mogel prejeti obhajilo v soboto, naj ne neha pobožnosti, ampak naj se nam naslednjo nedeljo pridruži s svetim obhajilom.

Rad in v velikem številu ste se odzvali, ko sem vas v času težke okupacije povabil k pobožnostim prvih in petkov in prvih sobot in k posvetitvi brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Prepričan sem, da se vam ljubezen do Marije ni ohladila, še bolj se je razvnela v pravkar zaključenem Marijinem letu, zato ne dvomim, da boste vsi, ki živite sicer v tujini pa vendar v svobodi, radi sprejeli moj predlog.

Daljave nas ločijo, a za ljubezen ni daljav! Iz ljubezni do padlih žrtev, iz ljubezni do rodne zemlje

PREVZVIŠENI GOVORI V TORONTSKI CERKVI.

in na njej trpečih rojakov se bomo v hvaležni ljubezni do Marije, Matere in Kraljice naše, vsako teh petih prvih sobot v duhu in milosti svetega obhajila povezali med seboj, da zadoščujemo njenemu brezmadežnemu Srcu in jo prosimo njenega posebnega varstva za za se in za ves naš narod. Majhni smo mi Slovenci, ogroženi in zatirani, zato smo skrbne roke materine in njene tople ljubezni še bolj potrebni. In mati, ali ne posveča največ skrbi otroku, ki je najbolj slaboten?

Ob koncu te skupne pobožnosti bomo obnovili - vse družine in vsak posameznik - posvetitve brezmadežnemu Srcu Marijinemu; kateri pa se niso, se bodo ob tej priliki prvič posvetili.

Ves mesec junij naj bo posvečen tonlemu spominu na naše v letu 1945 padle in pobite brate. Upam, da so večina, morda že vsi, v nebesih za ceno mučenja in strašne smrti; veselilo jih bo, če v njih spomin izpolnimo željo naše in njihove Kraljice. Ako pa bi kateri v večnosti potrebovali naše pomoči, je jim v obilni meri moremo nuditi ravno s pobožnostjo prvih sobot. Zdi se mi, da bi ne mogli na lepši, sveteljši in boljšan način obhajati - poleg drugih spominskih prireditev - te desetletnice.

Pozdrav in blagoslov!

+ Gregorij Rozman
Ljubljanski škof.

V Clevelandu, Ohio, U. S. A.

v decembru 1954

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD
„Slovenske Države“

IZDANA LJUBEZEN

„Ljubim svojo domovino in ljubim Tita“, je znana izjava Vlastimira Dedičera, Titovega tesnega sodelavca in pisca Titovega življenjepisa. Toda ko je hotel Dedičera oddati brzojavko maršalu Tito, ki je pravkar odpoval v Indijo, je poštni uradnik odklonil sprejem brzojavke. Brzojavka je namreč vsebovala ogroženi protest Dedičera proti zahtevi nadzornega odbora Centralnega komiteja, naj se zagovarja obnem s prejšnjo Djilasovo ženo Mitro Mitrovič, ki sta se edina upala zagovarjati Djilasa, ko je zapadel v nemilost. Dedičera je moral spoznati, da je bilo vse dogovorjeno s Titom, ki je pa želel, da se „žaganje“ opravi v njegovi odsotnosti.

Djilas je medtem izjavil tujim časnikarjem namero, da bi ustanovil „demokratsko socialistično stranko“, ki bi se spustila v tekstvo s Titovo stranko. Za njegovo namero so zvedeli seveda samo komunistični mogotci, ki berejo

„MI JIM BOMO ENO ZAGODLI“

Koroški problem

Ko je 1. 1918 Avstro-Ogrska razpadla, so si narodi razpadle monarhije začeli ustanavljati narodne države v smislu gesla:

Prost mora biti, prost naš rod, na svoji zemlji svoj go-pod!

In dopolnilo k temu se glasi:

Na naši zemlji tuji rod

naj gost nam bo, a ne gospod!

In završalo je med narodi: Svoboda in združenje! Da, združenje, kajti tudi za narode velja: Kar je Bog združil (po krvi in jeziku), naj človek ne loči!

Usodepoln je bil november 1918. V Ljubljani smo tedaj imeli slabotno vladno, ki ni razumela položaja. Dr. Brejca niso poslušali. On je neprestano silil: Koroško je treba takoj zasesti. Pa so rekli: Kako je siten. A on je bil edini v tej vladi, ki je razumel položaj. Pozneje so rekli Amerikanci, ko smo prišli k njim molelovat za Koroško: „Zakaj pa Koroške niste zasedli, če ste smatrali, da je vaša!“

Vlada v Ljubljani Koroške ni hotela zasesti in je tudi ni pustila zasesti. Novembra 1918 bi se bilo to lahko zgodilo brez boja in brez žrtev.

Povejmo resnico. Dejstev si ne smemo prikrivati. Naš narod ni znal rešiti svoje zemlje.

Pozneje, po dobljeni nemški zmagi na Koroškem je rekel nemški profesor Lutz v Celovcu slovenskemu profesorju Hutterju: „Wir haben nur durch eure Dummheit gesiegt!“ (zmagali smo samo po vaši, to je: celokupni slovenski neumnosti!)

Nemci na Koroškem so se hitro znašli. Ko so videli neodločnost ljubljanske vlade, so se veselo odahnilo. In so rekli, kakor pripoveduje dr. Steinarher v svoji knjigi „Feuerbrand in Kaernten“ (Požar na Koroškem): „Wir werden ihnen eins aufspielen“ (mi jim bomo eno zagodli). In so začeli boj. Ti boji so rodili plebiscit.

Zakaj smo izgubili plebiscit? Saj je celo po nemškem uradnem številu iz 1. 1910 živelo v glasovalnem ozemlju A 50.000 slovensko govorečih in samo 23.000 nemško govorečih. Treba je poznati razmere. Kdor razmer ne pozna, ne more pravilno soditi.

Na Koroškem v slovenskem ozemlju na deželi pred sto leti skoro nihče ni znal nemško. Ljudstvo je bilo trdo slovensko. Potem pa so malo pred letom 1870 vpeljali na Koroškem v slovenskem ozemlju nemško šolo. Ljudstvo je viharno protestiralo. Protestirale so celo občine, ki so zdaj že čisto pomencene. A vsi slovinci protesti proti nemški šoli so našli pri Nemcih gluha ušesa.

S pomočjo šole so nam pojančarili narod. Čim dalje je ta šola pomencevalnica zastrupljala naš narod na Koroškem, tem manj slovensko govorečih so našli pri ljudskih štetjih; tem manj narodne zavednosti je bilo med našim narodom na Koroškem. Saj ni moglo drugače biti. Saj so vendar v šolah pomencevalnicah vzgajali naše slovenske otroke za Nemce. Saj so v teh šolah slovenske otroke učili: „Du bist ein deutsches Kind, so denke daran!“ (nemški otrok si, misli na to).

L. 1910 so torej našli po nemškem uradnem številu na glasoval-

tuje časopisje kot New York Times, ki je vseboval tudi Djilasovo izjavo, da je postopek proti Dedičeru „poskus prestrašiti demokratske elemente v stranki“. Taki elementi obstojajo, toda so organizirani, med tem ko je stranka sama v rokah nedemokratskih sil“. Do ljudstva pa njegova namera ni prišla, ker Djilas nima na razpolago tiska. Verjetno se bo v domovini tudi malo ohladilo upanje, da je stal za Djilasom Tito, ko ni „čistka“ prizanesla niti Titovemu življenjepisecu.

nem A, kjer se je vršil plebiscit 10. oktobra 1920, 50.000 slov. govorečih in 23.000 nemško govorečih. V resnici je bilo med temi 73.000 ljudmi 70.000 Slovencev in ne več 3.000 Nemcev, pravih Nemcev.

A zakaj smo izgubili plebiscit? Prvi in glavni vzrok je Nemška šola. Ta je odločila plebiscit. Že 50 let je vzgajala slovenske otroke v nemškem duhu. Ljudje, ki so glasovali 10. okt. 1920, so skoro vsi, ali vsaj po pretežni večini hodili v nemško šolo. Stari dobri Slovinci so pomrli in novi rod so nam pojančarili. Samo na ta način so zmagali pri plebiscitu. Brez šole pomencevalnice bi avstrijska država pri plebiscitu 10. okt. 1920 nikdar ne bila dobila večine. Za časa narodnih taborov je bilo še vse za zedinjeno Slovenijo. Nemška šola, Slovincem vsiljena kljub vsem protestom, je spremenila mišljenje ljudstva. Nemškemu in nemškutarskemu učitelju se imajo Nemci zahvaliti za zmago 10. okt. 1920.

Kako je izpadel plebiscit? Za Jugoslavijo je bilo oddanih 15.279 glasov, to je 40.96%, za Avstrijo pa 22.025 glasov, to je 59.04%!

Južno od Drave je bilo nekaj

nad 300 glasov več oddanih za Jugoslavijo nego za Avstrijo.

V osemnajstih občinah je dobila Jugoslavija večino, to so občine: 1. Sele nad Borovljami; 511 glasov za Jugoslavijo ali - 97% 2. Blato pri Pliberku; 650 za Jug. - 80%. 3. Sloveniji Plajberk nad Borovljami; 276 za Jug. 80% 4. Bilčovs nad Rožom; 331 - 79%. 5. Bela pri Železni Kapli; 1.029 - 78,5% 6. Zvabek pri Pliberku; 183 - 75% 7. Zgornja ali Zvrhna Vesca pri Bilčovsu; 139 - 69%. 8. Svetna ves v Rožu; 321 - 66% 9. Bistrica v Podjuni; 653 - 65%. 10. Loče pri Baškem jezeru; 410 - 64%. 11. Ledenice nad St. Jakobom; 327 - 58%. 12. Libelice pri Labudu; 387 - 57% 13. Logaves pri Vrbskem jezeru; 344 - 57%. 14. Libuče pri Pliberku; 348 - 55%. 15. Bistrica v Rožu 500 - 55%. 16. Čt. Jakob v Rožu 968 - 54%. 17. Glosbasnica v Podjuni; 366 - 54%. 18. Radiše nad Grabstanjem; 188 - 51% za Jugoslavijo.

V Zg. Slezijski je bilo določeno, da se ozemlje razdeli v razmerju po številu oddanih glasov. Na Koroškem je bilo določeno, da dobi vse ozemlje tisti, ki dobi večino pri glasovanju. Tako smo vse izgubili.

Koroški Slovenec

This is Slovenia

GOSPA SVETA

„Slovenija and Montenegro are the smallest of the six Yugoslav republics. But that's about all they have in common. Montenegro, in the far south, is a land of bare black mountains in which life has always been grim and the standard of living as low as anywhere in the Balkans. Slovenia, in the far north, is a land of green hills and rich, fertile valleys. Slovenia and Montenegro each has a distinctive culture. But they are poles apart. Slovenia was bathed by the culture of Austro-Hungarian Empire of which she was so long a part. In a sentence, Slovenia is different from the rest of Yugoslavia.

„In Slovenia they have always read books by British, French, and American authors. They know about Picasso, Gertrude Stein, Gershwin, Margaret Sanger, Bing Crosby, T.V.A., and the theory of relativity. They have their own theatres, music academies, and art galleries. They fill their teeth with porcelain instead of silver and gold. The peasant think the native customs their grandmothers handed down to them are nice, but they wear them only on national holidays and dress most of the time like Kansas farm people. They have their own songs and dances, but they are quiet, studied and rhythmic in the Western manner. The homes of Slovenia are clean and neat.

„Lidice? They have found hundred Lidices in Slovenia alone. Four hundred villages wiped off the map. Slovenia is beauty and poverty dwelling side by side without realizing what strange bedfellows they make . . .

„Every year thousands of people try to climb to Triglav's snow-crowned peak. They come back exhausted but with star-shaped edelweiss flowers under their hats to prove that they made it. To prove that they got to the very top of this 9.373 foot peak. They come back with tales they tell in whispers of how, just before you reach the summit, you go through fields so covered with delicate spring flowers in July that even a man who never realized he had a soul gets a feeling deep inside him that he can't explain in words . . .“ (From „The Silent People Speak“, by Robert St. John, Garden City N.Y., 1948 - povzeto iz Akademika, 15. septembra 1953).

ZVESTI NARODNEMU IZROCILU ...

Slovenci se le preveč radi vdajamo tuji miselnosti in obožujemo tujo učenost; domače šege in običaje, zdravo demokratično politično miselnost naših prednikov, ki je bila prav posebno živa v začetkih našega narodnega življenja, (Volitve slovenskih vladarjev v dobi slovenske državne samostojnosti!), preradi pozabljamo in jo odklanjamo kot nekaj manjvrednega.

To ne-moško, rekeli bi, protinardno ravnanje, je že tako rekoč prešlo v družabni „moraš“ in se ga skoraj nisi mogel ubraniti, če si hotel veljati za sodobnega slovenskega izobraženca.

Posledično je takemu ravnanju sledil vedno večji prepad med prostim ljudstvom, ki je v svoji zdravi miselnosti še ostal zvest nemojnosti veri svojih prednikov, njihovim bogatim izročilom in velikim delom slovenskih izobraženec, ki se je popolnoma vdinjal tuji, slovenskemu narodu škodljivi učenoosti.

Da je ta trditev resnična, nam zgovorno govore predvojni, zlasti pa začetni dnevi krvave komunistične revolucije v domovini in kasneje, ko so izkoreninjenci slovenskega naroda začeli v vsakdanjem življenju v celoti uresničevati svojo, v tujini prevzeto učenosti, ki nima z našo narodno tradicijo in miselnostjo prav nič skupnega.

Slovenski narod sam je brez predhodnega opozorila in brez pomišljanja odločno odklonil vsiljeno mu tujo komunistično zlaganost in se ji z vso močjo zoperstavil. Žal, je vsled preračunano nenaklonjenega takratnega svetovnega političnega položaja nepremagan časno podlegel v mrzko, danes že skoraj deset let trajajočo duhovno in snovno komunistično sužnost.

Če hoče slovenski izobraženec resnično biti učitelj, vzgojitelj in vodnik biti resničen kvas preprostemu ljudstvu, se mora najprej sam vestno držati bogate zapuščine svojih prednikov, ostali zvest svojemu narodu in njegovemu izročilu in kar je najvažnejše: živeti iz njega in delati za njegovo poživitev in rast!

Če hoče slovenski izobraženec svoji krutosti zadela naš narod, v domovini, upam, bo znatno pripomogla, da bomo v marsičem temeljito spremenili vsa naša dosedanja gledanja in se z vso iskrenostjo brez razlike oklenili našega narodnega izročila, se učili iz njega in tako pripomogli, da bomo vkljub kruti realnosti v kateri živi naš slovenski narod v zasužnjeni domovini in naši razpetosti po širnem svetu, kmalu doživeli dan naše resnične narodne svobode, miru in medsebojnega bratskega razumevanja v svobodni slovenski državi.

Ta misel naj nas vse v bodoče družji in navdaja pri osvobodilnem delu naše zasužnjene domovine in pri našem skupnem prizadevanju za dokončno uresničitev slovenskega državnega gibanja!

L. Jamnik

● **Venezuelska revija za orientacijo „SIC“** je priobčila v novemberški številki (1. 17. št. 169, str. 414 — 417) članek bivšega urednika „Slovenca“ Lojzeta Ilije „Luča desperada en la Europa Central“, v katerem opisuje preganjanje vere v Sloveniji.

● **Kanadčani popijejo letno 13.1 galona piva na osebo.**

ZILJSKA NARODNA NOŠA.

Avstrija in njeni Slovenci

O jezikovnem vprašanju Južne Koroške

DOCENT DR. E. MENNINGER - LERCHENTHAL, DUNAJ

„Die Oesterreichische Furche“ priobčuje na tem mestu članek, ki zasluži pozornost prav zato, ker pogumno iz globokega osebnega prepričanja obravnava eno najbolj kočljivih in najbolj zamolčanih notranjih problemov današnje Avstrije. Dopisnik sam se je nekoč boril na Koroškem proti jugoslovanskemu vdoru in bil odlikovan s Koroškim križem za pogumnost. Danes pa ima „korajžo“, ki jo je tudi pri nas težko najti, namreč: izpovedati stvari, o katerih se včasih tudi pogumni možje rajši ne opredelijo. Z izvrstnim filmom „Zadnji most“ (Die letzte Brücke), predvajan pred kratkim v Cannes-u in Berlinu, ki, kot znano, obravnava motiv iz boja med jugoslovanskimi partizani in Nemci v zadnji vojni, si je Avstrija pridobila resničen mednarodni uspeh. Ali res še nismo spoznali, da je prava bodočnost Avstrije v posredovanju miru - ravno v onih krajih, ki so doslej tako dolgo trpeli zaradi razdvojenosti? Ob naslednjem sestavku se naj Avstrijci zamislimo - ne glede na to, kakšno stališče zavzame posameznik napram posledicam, ki bodo vznik- le državnemu vodstvu iz njegovega prevdarka.

„Die Furche“

ZIHPOLJE NA KOROŠKEM, KARAVANKE V OZADJU.

Ni težje naloge, kot govoriti o problemu, pri katerem neizogibna trčimo na stališče, ki temelji na čustvu, proti kateremu so razlage brez učinka. Tako nevaležno nalogo je moči podzvati samo v veri, da je z njo združena služba še višji vrednoti od one, ki je vključena v čustvovanje. K takim problemom spada jezikovno vprašanje narodnostno mešanih predelov.

Nakažimo prav na kratko samo to-le: Vsak človek ima svoje naziranje ki ga mora varovati, da more v življenju obstati, uživati spoštovanje soljudi in si pridobiti pravico do častnega spomina, ko je njegova zemeljska pot končana. To naziranje sloni na ugledu družine, ljubezni do doma, zvestobi do domovine in veri v Boga. Vsak človek skuša te osnovne poteze svojega bistva obvarovati in utrditi. Glavni znak narodnosti pa je jezik, ki z duhovno vezjo objema posameznike in jih združuje v narod.

Na narodnostno mešanem ozemlju - to je življenskem prostoru, na katerem skupaj živi dvoje ljudstev pod enim ali več državnostnim načelom - se govori dvoje različnih jezikov. Prebivalci, v svoji tesni poklicni, gospodarski in družabni povezanosti, morajo obvladati obe govorici. Doselej so bili na Južnem Koroškem Slovenci (Windischen) „dvo-jezični“ prebivalci. S tem, da prebivalstvo v območju svojega etničnega ozemlja sledi lastnim življenskim in kulturnim interesom, se ozemlje razdeli na dva jezikovna prostora: nemškega in slovenskega. Tako nastane jezikovna meja. Ta pa ne more biti kot Kitajski zid, kajti življenski prostor je narodnogospodarska, prometna tehnična in državno-upravna enota. V težnji po obrambi in utrditvi narodne zavednosti s pomočjo enojezičnega sistema, tiči vzrok odklonitve drugorodnega jezika in tako nastane jezikovni spor. Pred seboj imamo problem jezikovne večine in manjšine. Najenostavnejša rešitev tega spora bi bila ta, da se jezik manjšine rabi za občevarje doma, v javnosti pa naj bi se uporabljal jezik večine. Približno tako je bilo v nekdanji obdonavski državi, sestavljeni iz trinajstih narodov, ki je imela nemščino za državni jezik v avstrijskih Kronovinah. V nasledstvenih državah, ki so nastale leta 1918. na narodnostnih načelih, in so zopet vključevale manjšine, se stanje ni zboljšalo. Napake preteklosti niso nikogar izučile; nasprotno, pritisk na jezik teh manjšin je postal še hujši. V tem obdobju so ljudje pač tudi v teh državah s trpljenjem na duši in telesu izkusili, da je narodni fanatizem nesreča za vse; danes za te, jutri za one, potem pa zopet obratno. Nedvomno, prišel bo čas, ko bodo Evropejci vrednotili svoje nacionalne boje z enakimi merili, kot danes merijo verske borbe preteklih stoletij. Verjetno je, da smo že mi sami prvi začeli se javljajo na narodno mešanem ozemlju. Je to neopazno prehajanje manjšinske zaščite v manjšinsko pravo, v popolnem soglasju s tem, kar smo uvodoma zapisali o izoblikovanju

osebnosti. Priznati je treba, da ima človek poleg pravice govoriti v svojem jeziku, tudi pravico do zagotovila, da se ga v njegovem jeziku tudi razume! Po domače rečeno: kako je to, da se mora nekdo učiti jezik drugega, drugemu pa tega ni treba? Popolna izvedba te človeške pravice ni možna kar čez noč, toda prišel bo čas, ko bo vsak prebivalec narodnomošanih predelov razumel oba jezika. Vsedotelj pa jezikovno vprašanje portubejše ureditve in sicer od strani pristojnih oblasti in ljudi samih, ki v obmejnih krajih prebivajo.

Jezik, kot bistveni znak narodne pripadnosti, in tako del človekove samobitnosti, mora ostati neokrnjen. Materinskega jezika se mora človek nemoteno naučiti in ga kot nekaj lepega spoznati. Ne manjka primerov, kjer se otroci razvijajo v dvojezičnem vzdušju, kakor n.pr. v narodno mešanih zakonih, ali v premožnih družinah s francosko domačo vzgojiteljico, ne da bi utrpeli kakršno koli škodo.

V osnovni šoli postane jezikovno vprašanje pereče. Za njegovo ureditev gre tudi na Južnem Koroškem. Na podlagi odredbe začasne koroške deželne vlade z dne 3. oktobra 1945 so bili nemško govoreči otroci na dvojezičnih osnovnih šolah Južne Koroške, obvezani k triurnemu pouku slovensčine vsak teden. Proti temu so starši protestirali, in nekega dne je bil partizanski spomenik na St. Ruperškem pokopališču pri Velikocerkvi raztrgan. K temu je pristaviti, da je to zlo dejanje, kajti na pokopališču počiva veliko umrlih, ne samo 84 partizanov, ki hočejo svoj večni mir. Pa še to: spomeniki padlim vojakom naj ne simbolizirajo - kot ta, ki je bil porušen - napada ali maščevanja, temveč naj predočujejo zmago, mir, zvestobo in ljubezen do domovine, kajti sicer zgrešijo svoj smisel, ki je; vzbuditi spoštovanje v potomcih. Razstrelitev spomenika, sodelujoči so neznani, je bil verjetno protest proti pouku slovensčine za nemško govoreče otroke Južne Koroške. To kaže na ostrino jezikovnega boja, ki (Südtiroler jezikovnega boja, je kmalu zopet vzbudila pozornost v zvezi z napisom na zvonu v Svecih.

Vprašanje se torej glasi: naj se nemški otroci na jezikovno mešanem področju uče slovenskega jezika? Pogosto se n.pr. sliši, da bi bil jezik italijanskega sosedu bolj važen, kot znanje pismene slovensčine. Znanje slednje sploh ne more občevarjati, ker, da sami pismeno slovensčino komaj razumejo in le v svojem lastnem narječju govore. K temu sledeče: Državna, kakor tudi jezikovna meja napram Italiji, potekače izvza-

memo trojezično Kanalsko dolino - po, visokih grebenih Karnijskih alp in se oba naroda tu sploh ne dotikata. Nasprotno pa obstaja zelo tesen stik s Slovenci, ki so naseljeni do Drave in v spodnji dolini Gline. Zato so bila v teh predelih za časa stare Avstrije imena železniških postaj in drugi važni prometni napisi v nemškem in spodaj v slovenskem (nikar v italijanskem) jeziku.

Nemški otroci naj se torej, po želji širokih plasti prebivalstva, ne uče jezika drugega naroda, ki živi na Koroškem. Da so se pa slovenski otroci že desetletja učili nemščine, se zdi koroškim Nemcem kar v redu; da se namreč otroci narodne manjšine priučijo tudi jezika narodne večine. Ali se ni od onega nesrečnega novembra 1918 nekaj spremenilo? Mogoče v smeri, da tudi večinski narod ne sme več odklanjati jezika manjšine? Ali ni nujno, da pride na staroavstrijskih tleh - to velja tudi za vse države naslednice - do tega, da jezikovno sicer tuji narodi na skupnem geografsko-gospodarskem prostoru drug s drugim govore, ne da bi si morali medsebojno kaj odpustiti? Ali danes še kdo resno misli, da bo v bodoče častnik koroškega pešpolka govoril samo nemško njegov vojak pa slovensko in nemško? Za časa vojne prav gotovo ne. Vedno mi je bilo žal, da ne znam niti besede slovensko; z eno samo besedo pohvale, sočutja ali spodbude v materinem jeziku bi bil mogel dati slovenskemu vojakmu mnogo več, kot z isto besedo v nemščini. Kajti priučeno govorico dojame samo razum, materinska beseda pa gre do srca. Kako pametno je bilo, da so se morali poklicni častniki staroavstrijske „skupne armade“, poleg nemščine naučiti tudi jezika

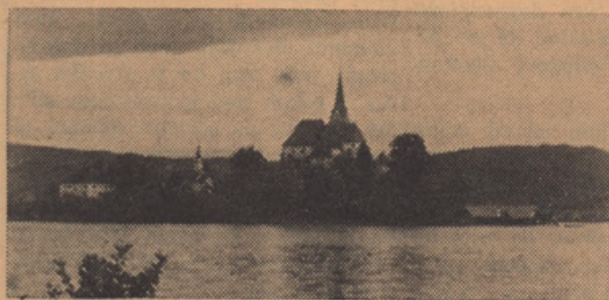

CERKEV „KRNSKI GRAD“ NA GOSPOSVETSKEM POLJU.

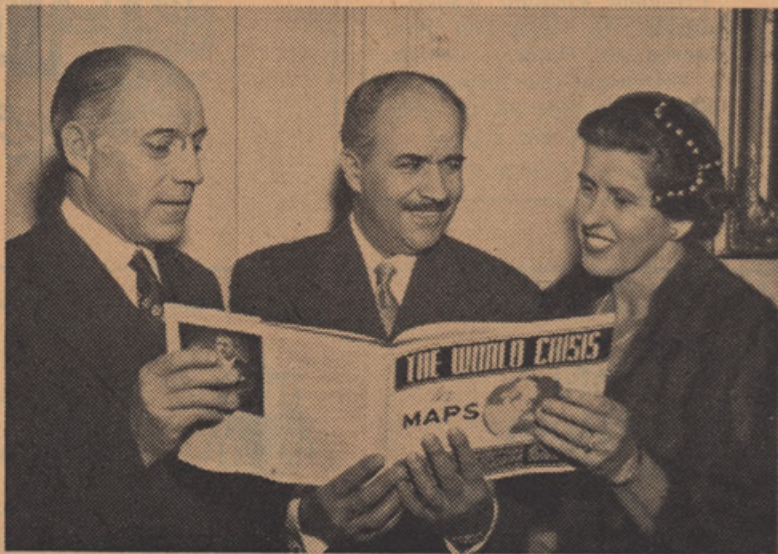
moštva svojega polka. To modro postopanje naj ostane, še več, uvedi se mora tudi na druga področja državnega življenja. V jezikovno mešanih predelih si bo moral vsak odrasli prej ali slej pridobiti vsaj nekaj znanja drugega jezika.

Mogoče koga skrbi, da bi tesna povezanost, s tuje jezičnim narodom, ki bi sledila znanju njegovega jezika, škodovala samobitnosti in rasni čistosti naroda. Geslo „Nemške šolske Zveze - Južna Marka“: „Bratom v ogroženih krajih topločuteče srce in darežljivo roko!“ nam še vedno zveni v ušnih iz preteklosti. Takoj smo bili zraven - z črno-rdečo-zlatimi trakovi in vsaki beležki in plavico v gumbnici - ne da bi se sploh vprašali, če je res kdo ogrožen. Ali naj stroga izolacija, h kateri spada v prvi vrsti mrzlično odvrčanje tuje jezika, še naprej uporablja za ohranitev naroda? Tu se je treba odločiti. K temu en primer: Hrvatje Južne Gradišanske in Slovaki Severne Gradišanske se skoraj dotikajo. Naj dopustimo, da se Južni in Severni Slovani na tem mestu steno? Ali naj jih razrime- z močno nemško zagozdo, da nas ne bodo Slovani obkolili in popolnoma odrezali od Madžarov? Ali pa naj pustimo kot je? Človek bi še najrajši pustil, kot je kajti odločitev za to ali ono je

MARIJINA
BOŽJA
POT:
OTOK
NA
JEZERU
(VRBSKO
JEZERO).

NOVE KNJIGE

FROM LEFT TO RIGHT: MR. C.H. DICKINSON, PUBLISHER OF RYERSON PRESS, MR. D.J. TOSEVIC, AUTOR OF BOOK: THE WORLD CRISIS IN MAPS, AND MRS. DOUGLAS JENNINGS, FROM N.C.S.A. AND CANADIAN SCENE.

Dimitri Tosevic

The World Crisis in Maps. The Ryerson Press, Toronto, 4. predelana in razširjena izdaja. Delo je posvečeno kanadskemu ministrskemu predsedniku St. Laurentu. Dimitri Jovan Tosevic, rojen v Jugoslaviji, vzgojen v Pragi - učenec Masaryka - se je s pričujočim delom lotil potrebne naloge: razjasniti slabo poučenemu prebivalstvu Severne Amerike svetovne dogodke na podlagi zemljevidov in kratke razlage, ki jih spremlja. Prvi del razlaga sovjetski plen v Evropi in Aziji z 11 zemljevidi, drugi

Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu razpošilja svojim članom svojo prvo knjižno izdajo Mertnik zbirko črtic iz Slovenskih goric dr. Stanka Kocipra z uvo-

razlaga sile, ki so vodile do 1. in 2. svetovne vojne s 7 zemljevidi, tretji pa nazorno prikazuje pritisk, ki ga izvaja komunizem na še svobodni svet. Celotna knjiga je bogata statističnih podatkov in citatov vodilnih politikov ter svetovnega slovtva, ki se nanašajo na sodobno vprašanje možnosti sožitja s komunizmom. Delo zaključuje zelo umestno poglavje o tem, kaj more vsak poedinec doprinesiti k rešitvi sodobne krize. Kdor hoče spremljati z razumevanjem borbo med komunizmom in svobodnim svetom, bo našel v tem delu dobrega informatorja. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah in stane \$3.50.

dom dr. Tineta Debeljaka. Kmalu ji bo sledil 11. zvezek Preglednih zbranih spisov pod naslovom „Moj svet in moj čas“.

težja. Ali ne kaže ta primer, da obstaja ogrožena zemlja in, da je jezikovni boj neizogiben? Zakaj ga ne bi sprejeli s tolažbo, da je še vedno boljše, kot če bi odločalo orožje, kajti še imamo možnost, da najdemo novih potov in sredstev za njegovo omiljenje. Da je omiljenje potrebno, zgoraj omenjeni dogodki na Koroškem potrjujejo. Upravne oblasti morajo izdati uredbe, ki vpoštevajo tudi narodnopolitične momente. In prebivalci ob jezikovni meji si morajo ustvariti jasno stališče, da niti podvomili ne bodo, da v današnji dobi visoko razvitih kultur, zavračanje jezika drugorodcev, ki žive z njimi na skupnem prostoru, pomeni tudi preziranje drugojezičnega naroda.

Oblasti, kakor tudi vsak posameznik, ki hoče razpravljati o jezikovnem vprašanju, morajo stati vsak na stališču, da se mora graditi na resnici kajti vsi drugi poskusi rešitve so javoli. Avstrijska vlada je med leti 1934 in 1938 z naravnost oglašujočim glasom zopet in zopet povdarjala: Avstrija je nemška država! To ni bilo in ni res, kajti na Južnem Koroškem in Južnem Stajerskem žive Slovenci, na Južnem Gradiščanskem Hrvatje, na Severnem Gradiščanskem Slovaki in na Dunaju Čehi (česke osnovne šole!) Tudi to, da je bila Kanalska dolina do leta 1918 čisto nemška, kar je pred kratkim zapisal eden veljavnih avstrijskih dnevnikov, ni res. Kot solarji smo poznali izrek: „Windisch - walisch - deutsch - kanalsch“, kar pomeni, da so v Kanalski dolini Slovenci, Italijani in Nemci. Celi predeli so bili čisto nemški in drugi čisto slovenski, Italijani pa napram tema dvema skupinama daleč v manjšini. Tako je bilo do leta 1918. Vse to se mora zapisati, kajti kjer se začne z neodkritostjo, se konča s porazom. Vsekakor, in to je odskočna deska, to velja za obe strani. Tudi na drugi strani morajo graditi na podlagi zgodovinske resnice - tudi tam morajo predsodki izginiti.

Znanost pravi, da se človek najlažje uči jezikov v predzrelostni dobi. Ali ni to kot namig, kako rešiti jezikovno vprašanje v obmejnih predelih, ki je nam vsem v narodnem oziru pri srečju, v mednarodnem pa nas veže? Mar ni Južna Koroška kraj, v katerem bi mogli iz Avstrijcev iziti Evropejci, ne da bi se izneverili domovini in jezikovno povezani narodni skupnosti? Mar ni tukaj lepa prilžnost naučiti se par sto besedi enega slovanskih jezikov in priti v stik s Slovani, ki štejejo visoko število milijonov evropskega prebivalstva - prav do Urala - ne glede na to, kakšno pot bo krenila

zgodovina? To bi bil Evropejec bodočnosti, z srednje Evrope, bivši Avstrijanec „zgodovinske skupnosti s Slovani in Romani (Hermann Bahr), ki si poleg svojega materinskega jezika, pridobi tudi vpogled v slovanski svet in pride z nanjem nekaj italijansčine - ki so jo beljaški srednješolci kot prost predmet radi študirali - v stik z drugim kulturnim svetom, katerega jezikovna podlaga je latinščina. Kdo nebi dojel pomembnosti tega našega razmišljanja?

Poskusili smo predočiti težkoče, ki se stavlja na pot rešitvi jezikovnega vprašanja obmejnih predelov. Izgledi za dosego te rešitve niso ugodni. Toda, vsak, ki si želi, da bi zavladal splošni mir med narodi, bo tudi tam rad sodeloval, kjer izgledi niso čisto brezupni.

Prevedel J. Goršič

● **Najnovejša skrb komunistov v Kanadi** je izvesti desetletensko propagando, ki naj prepreči ratifikacijo pariških in londonskih dogovorov. Vsi komunistom prijazni listi so polni člankov proti obožitvi Nemčije, v čemer prednjači strokovna zveza električnih delavcev (EU) s svojim časopisjem in resolucijami raznih odborov ter Kanadski kongres za mir s predsednikom dr. J. G. Endicottom.

● **L. 1905 je bila hitrostna meja** za avte v Ontariju 10 milj v naslednjih in 15 milj na odprti cesti. L. 1903 je bilo v Kanadi prijavljenih 20 motornih vozil, danes tri in pol milijona. Eno motorno vozilo pride povprečno na 4,3 Kanadčana. (Canadian Scene).

● **Večina tvrdk, ki izdeljujejo gramofonske plošče**, je znatno znižala cene novih plošč (33% obratov na minuto).

NAŠE DEČLE (Z LEVE NA DESNO): ZILJANKA, PODJUNČANKA IN ROZANKA.

IZ SLOVENSKEGA TISKA MED SLOVENCMI

„BIL SEM V LJUBLJANI“

Klic Triglava je objavil pod tem naslovom v 3 številkah 152—154) sestavek dr. Branka Agneletta iz Trsta, ki je po 10 letih ponovno obiskal Ljubljano. Zaradi pomanjkanja prostora sestavka ne moremo ponatisniti v celoti. Zato podajamo zlasti one točke, ki so pomembne za nas v tujini. Opomba uredništva.

„... Če vzamemo v pretres dejstva, da so plače v primeri z življenjskimi stroški neznosno nizke, da si niti uradniki niti delavci ne morejo skoro ničesar kupiti, da vsi ti ljudje žive v prenapoljenih stanovanjih in se po trudopolnem delu in slabi hrani ne morejo niti odpočiti, da nimajo pred seboj nobenih perspektiv, potem nam bo razumljivo, zakaj so vsi, brez izjeme, apatični...“ (št. 152, str. 4).

„Na drugi strani pa je življenje partijske elite; razkošni avtomobili, vile, služinčad. Zabave, kjer kot pesek potrošijo desetstotoce dinarjev...“

„... Država vzdržuje industrijo in krije njeno pasivo popolnoma brezplodno, ker ni nikjer videti izboljšanja...“

„Edina zdrava ekonomska sila je obrtništvo... Na te pritiska davkarija s takimi dajatvami, da komaj še diha. Marsikdo je opustil obrt, ker se mu ni izplačalo delati za davke“.

„Kmeti živijo... Ker pa kmet ne dela za sebe, ampak večinoma za kolektiv, oziroma, ker mora prodati proizvode razmeroma po nizkih cenah, skrbi le za pridelek, ki mu ostane na razpolago, za ostalo pa mora skrbeti mili Bog“ (št. 153, str. 3).

KAJ MISLIJO LJUDJE?

„Nobenega dvoma ni, da je danes politični pritisk v Jugoslaviji popustil... Povdariti moram, da ni niti govora o tem, da bi režim postal bolj demokratičen. Dejstvo je, da danes tajna policija tako popolnoma nadzoruje vse in vsakogar, da ji nič ne ostane prikrito. Ne pretiravam, če trdim, da je danes v Jugoslaviji najmanj 25% odraslega prebivalstva v mestih in 10% na deželi posredno ali neposredno prisiljeno, sodelovati z UDBO. Zato je tajna policija tudi nevarna: zares izve vse, kar hoče izvedeti... Prav strah pred tajno policijo in prepričanje, da bo UDBA vse izvedela, sta pripravila ljudi do popolnega mrtvila. O kakem odporu ni govora. Ker režim to dobro vse, je popustil in pritisk na ljudi ni več tako neznošen...“

„... Vsi, brez izjeme, so bili mnenja, da je danes nemogoče organizirati kakršen koli resničen odpor, ker ni ljudi, ki bi bili zato sposobni in pripravljeni tvegati. Niso izključili možnosti, da imajo kominformovci tajno organizacijo, o kateri pa ni dosti čuti... bi vsakdo, ki bi hotel iz inozemstva organizirati aktiven odpor, izvršil zločin nad narodom, ker bi brez haska spravil v pogubo veliko število ljudi, ki bodo krvavo potrebni v danem trenutku.“

„Kako povprečni Slovenec presoja politični položaj doma? Dosti jih je prepričanih, da Titovega režima ne bi več bilo, če mu Angličani in Amerikanci 1. 1949 ne bi priskočili na pomoč. Zato je občutiti precejšnjo hladnost do teh narodov, zlasti do Amerikancev, ker - predvsem - pomoč še vedno

traja. Ko sem vprašal, če morda ne mislijo, da bi v primeru Titovega padca prišel na oblast kominformistični režim, sem z začudenjem videl, da se tega ne boje.“ (št. 153, str. 4).

„Zanimivo je bilo poslušati, kako so vsi omenjeni gospodje razpravljali o možnosti padca režima; delali so hipoteze, delali zaključke, toda nihče ni spregovoril besedice o vprašanju: Kaj pa potem? Imel sem vtis, kot da bi bile vse njihove sile uperjene samo v razgovor o možnosti rušenja, nikakor pa ne v problem rekonstrukcije, kar je stara slovenska bolezen.“

„Glede bodočnosti sem prišel do prepričanja, da v glavnem narod: 1. noče več slišati o kralju in o monarhiji; 2. noče več slišati o starih politikih, ki so v emigraciji; in 3. noče več prenašati intrig dveh tradicionalnih političnih grupacij, podčrtali mi, op. uredništva). Kar je starega, preživelega, nesodobnega, si ne želi več nazaj. Hoče nekaj novega. „Kaj“ - tega pa ne ve.“

„... Kar je dobrega, je treba obdržati.“ V teh besedah, ki jih je izgovoril znani industrijec, je prikrita velika resnica, s katero se morajo sprijazniti nekateri emigrantski krogi: narod je šel na levo. Dodal bom, da tam hoče tudi ostati, ker se mu je rodila zavest, da se mimo njega ne bo več odločalo. Zato morajo vsi načrti upoštevati dejstvo: narod odklanja vsako reakcijo, vsako vrnitev nazaj; narod je našel samega sebe daleč, zelo daleč na levi strani. A kljub temu še ne tako daleč na levo, da bi bilo misliti, da je sprejel komunistično ideologijo...“

NAROD VERUJE

„Komunizem ni uspel pronikniti v narodovo dušo v glavnem iz dveh razlogov: ker je v bistvu krščansko usmerjen in veruje v vrednost duha, in ker so apostoli komunizma, ko so se morali izkazati v praksi, tako totalno pogoreli, da ni ostalo ničesar...“

„Duhovniki so resnične žrtve, živijo tako skromno, da se človeku zašmili. Ko sem z njimi govoril, sem videl pred seboj preganjanega kristijana, ki je v nesreči in zatiranju spet dobil tisto, kar je manjkalo mnogim našim duhovnikom: ponižnost in ljubezen do bližnjega. Ljubezen - ne glede na to, če je komunist, liberalce, klerikalec ali socialist. Duhovniki so postali dušni pastirji in nič več. Narod, zdrav slovenski narod, je to spremembo sprejel z veseljem.“

„Opozoriti pa moram, da začne imeti režimska protiverška propaganda uspeh pri najmlajših, propaganda proti Vatikanu pa uspeh pri mladih in starih.“ (št. 145, str. 3).

„Najtežje je bilo dobiti odgovor na vprašanja: v kaj upa slovenski narod? Mislim, da točno odgovorim, če rečem, da v glavnem upa v samega sebe. Res, prvič sem opazil to samozavest pri Slovencih“ (št. 154, str. 4).

Akademik dokazuje veliko žilavost in resnost mladega rodu, ki ga tudi nerazumevanja in razočaranja ne omajajo na poti do ciljev, ki si jih je postavil. Zeleti pa bi bilo, da bi se razširili tudi krog sodelavcev in bi v prihodnjih številkah spoznali še kaj novih piscev in njih misli.

2. del spisa „Smrt ali življenje“ lahko dobite v posebnem odtisku, če pišete na naslov: Edi Gobec, 4214 Maryland, St. Louis, Mo., U.S.A.

Slovenska Pot prinaša v 6. številki uvodnik J. Kesslerja „K predlogom za mirna razid“, zaključek dr. Jakličevega članka „Kaj je Baraga storil za Slovence“, vd. je napisal „Zabarantani Trst“, LV piše o „Pomenu preusmeritve SLS“, L.M. Bradaška podaja „Pregled vojno-političnega položaja“, dreš poročila o knjigi Chr. Dawsona „Sodba narodov“. Zadnja stran in ovoj so posvečeni kratkim novicam in zanimivim ponatisom iz drugega tiska.

SV. TOMAŽ IN SODOBNOST

MED DEBATO...

V nedeljo popoldne, 2. januarja, se je zbralo lepo število k. predavanju č. g. Lojzeta Ambrošiča o sv. Tomažu in sodobnosti v Zavodu sv. Mihaela v Torontu.

Za sodobno miselnost je značilna neodvisnost vere od avtoritete (Luther), neodvisnost uma od stvarnosti (Descartes) in neodvisnost npravnosti od razuma (Rousseau). To sodobno miselnost, ki je privedla v skepticizem, mravno zmedo (moral insanity) ter versko sektar-

IZ TORONTA

19. decembra 1954, bo ostal Slovincem v Torontu v trajnem spominu, kajti tega dne je bila blagoslovljena slovenska cerkev Marije Pomagaj na Manning Ave. v Torontu. Slovenski obred je izvršil Njegova Eminenca kardinal McGuigan. Cerkev je bila nabita, Po obredu in maši, pri kateri sta govorila slovenski župnik Dr. J. Kolarič in g. kardinal, se je v dvorani vršil banket s slavnostnimi govori. Za to slovesnost so prihiteli Slovenci iz širom Kanade in USA. Natančni popis slovesnosti morete brati v verskem mesečniku „Božja Beseda“, ki ga dobite, ako pišete na slovensko župnišče v Torontu.

Ob povratku Njegove Eminence kardinala McGuigana iz Rima, je isti med drugimi, prinesel tu-

GORŠETOV KRISTUS - KRALJ Z ANGELOMA NAD GLAVNIM OLTARJEM MARIJE POMAGAJ V NOVI SLOVENSKE CERKVI V TORONTU.

di odlikovanje za našega g. župnika, kot priznanje svetega očeta Pija XII., za njegovo delovanje „Pro Ecclesia et Pontifice“. Na tem mestu tudi „S.D.“ izreka svoje čestitke. Omenjeno odlikovanje je najvišje, ki ga more dobiti kak redovnik.

31. decembra 1954. je priredila Slovenska Narodna Zveza uspešno Silvestrovanje v Brennan Hall v St. Michaels Collegu. Vsi, ki so prišli, so bili z lepim večerom nad vse zadovoljni.

Opozarjamo na prireditev Slovenskega Dramatskega Krožka, ki bo 22. januarja ob 8 uri zvečer v slovenski cerkveni dvorani. Po toč-

N. C. W. C. poročila za konec leta 1954, da je zadelo komunistično preganjanje v obliki smrti, je članek to težavah, ki so se pojavile Cerkvi v Argentini. Zdi se, da se Peronov režim boji katoličanov, ki so pokazali večjo aktivnost in neodvisnost tudi na socialnem področju, kar bi mu moglo polagoma spodmakniti monopol zlasti nad delavci ter tako spodkopati njegovo diktaturo. Peron je prepovedal več javnih procesij in zaprl več duhovnikov. Glavni predmet sporov pa je zakonitev razveze zakona, ki je bila doslej (v skladu s cerkvenim pravom) prepovedana. Cerkev se boji tudi vedno večje sekularizacije mladinske vzgoje.

CHICAGO IN OKOLICA

Božični prazniki so za nami. Prav lepi so bili. Božično razpoloženje je dvignilo zlasti ubrano petje vedno lepih slovenskih božičnih pesmi, ki jih je pel farni cerkveni pevski zbor pod vodstvom p. Vendelina. Novost so bile tudi nove jaslice, delo slovenskega rojaka g. Kereca, katere so pravi okras cerkvi.

Božiči SNZ. V nedeljo 19. decembra je Slov. Narodna Zveza za Chicago priredila običajno božičnico v dvorani pod cerkvijo se. Stefana. Prireditev se je vršila pri pogrnjenih mizah in je bila lepo obiskana. Predvajani so bili trije filmi. Lep je bil zlasti film: „Otrok iz Betlehema“. Slišali smo dve lepi deklamaciji Janka Arka, ki je nastopil v slovenski narodni noši in gdč. Milenke Tajčmanove. Lojze Arko pa je zaigral nekaj lepih božičnih melodij. Primerne božične misli sta povedala zastopnik centralne SNZ g. Jože Goržič in predsednik podružnice g. Mirko Geratič.

Slovenske božične pesmi na ukrajinski radijski uri. V soboto 18. decembra je ukrajinska radijska oddaja posvetila četrto slovenski božični pesmi. Uvodoma je Mrs. Ulana Celewch povedala nekaj prav lepih misli o Slovencih in o slovenskem božičevanju ter v imenu Ukrajinske veje AEN želela Slovincem blagoslovljen Božič in srečno novo leto, izrazila je upanje, da pride tudi za Slovence nekoč dan, ko bodo svobodno obhajali svoj Božič v svobodni slovenski državi. Nato so bile predvajane tri slovenske božične pesmi.

PREDPUSTNA PRIREDITEV SLOV. NARODNE ZVEZE.

Slov. Narodna Zveza v Chicagu že danes vabi vse Slovence na svojo predpusno družabno prireditev, ki bo v soboto dne 19. februarja v slovenski Tomazinovi dvorani. Da bo tam veselo razpoloženje, to se razume. Z pomniti si: 19. februarja slovenska družabna prireditev s plesom. Ne zamudite prilike! Farno glasilo St. Stephen's Chimes - tednik. Do letos smo prejeli farno glasilo mesečno. Z novim letom ga bomo dobili tedensko, da bo tako še trdnejša vez med faro in farani.

Božičnica šolske mladine fare sv. Stefana v nedeljo 19. decembra v novi dvorani je privabila toliko ljudi, da skoraj ni bilo prostora. Bil je obširen in pester program. Le to boli, da ni slišati nobene slovenske besede. Kaj slovenskega vmes, ne bi škodilo, tako mislijo mnogi.

Naročnino za Slovensko Državo lahko obnovite za leto 1955 pri zastopniku g. Mirku Geratiču, 2737 W. 16th Str. Slovenska država naj bo v vsaki zavedni slovenski hiši! Stane letno le \$3.—. Tukaj lahko dobite tudi angleški izdajo „Jurij Kozjak - Slovenski janičar“, katero je po Jos. Jurčiču prevedel v angleščino Rev. dr. Ferdinand Kolednik, Stabe \$2.00. Pišite po njo!

Watson's 372

ATLETSKE SPORTNE HLAČKE
ODLIČNA WATSONOVA VREDNOST!

Vsi aktivni moški resnično cenijo Watsonove atletske hlačke s trojno trebušno oporo. Elastični pas - udobnost brez primere. Strokovnjaški kroj. Pranje lahko - likanje nepotrebno. Trpežne. Majice, ki odgovarjajo hlačam.

Iz slovenske zgodovine

JANUAR

1818. Shod v Kranju za majniško deklaracijo.
1579. Jezuitje pridejo na Kranjsko.
1937. Uredba o Kmetijskih zbornicah za zastopanje, varstvo in pospeševanje koristi kmetijstva.
1945. Ustanovljena Slovenska narodna vojska iz domobrancev, legionarjev in četnikov.
1929. Raspušeni SLS in SKS.
1878. Na Vinici rojen pesnik Oton Zupančič.
1348. Usoden potres po slovenskih krajih.
1863. V Trčmunu v Slovenski Benečiji rojen pesnik Ivan Trinko-Zamejski.
1920. Protestno zborovanje v Ljubljani proti italijanskim zahtevam po slovenskem ozemlju in nameram konferenice v Parizu.
1797. V Zirovnici na Gorenjskem rojen Prešernov mentor Matija Čop.
1927. Umrli gimnazijski ravnatelj F. Wiesthaler, avtor latinsko-slovenskega slovarja.
1929. Raspušeni slovenski deli političnih strank SDS, SSJ in NRS.
1921. Državna obrtna šola v Ljubljani se spremeni v Tehnično srednjo šolo.
1933. Konfirani zaradi slovenske deklaracije dr. F. Kulovec (Foča), dr. M. Natlačen (Bileča) in dr. A. Ogrizek (Ključ).
1933. Dr. A. Korošec odpotuje v konfinacijo v Vrnjaško banjo.
1573. Začetek kmečkega upora pod Matijo Gubečem.
1867. Slovenci so sijajno zmagali pri državnozbornih volitvah na Kranjskem.
1921. Ljudsko štetje v Sloveniji: 1.056.464 prebivalcev, 1.077 občin, 5.165 naselbin in 186.179 hiš.
1929. Fašisti so uničili vse slovenske liste in revije v Julijski krajini.
1942. Italijanski okupatorji so vdrl med poukom v ljubljansko gimnazijo in aretirali 140 slovenskih dijakov.

FEBRUAR

1926. Prve volitve v Delavsko zbornico.
1758. V Zgornji Šiški rojen Valentin Vodnik.
1945. Nemci so v celjski okoli obesili po drevju 100 slovenskih talcev.
1864. Potrjena pravila Slovenske Maticе v Ljubljani.
1944. Partizanski pokol v Cerknem na Goriškem. Padlo je 15 žrtev, med njimi kaplana Lado Piščanec in Ludvik Sluga.
1670. Prva slovenska gledališka predstava v stari Ljubljani.
1919. V Ljubljani umrl časnikar I. Štefe.
1849. V Kranju umrl dr. France Prešeren.
1932. Prvo zasedanje banskega sveta.
1942. Komunisti ubili v Ljubljani industrijca A. Praprotnika.
1871. V Doslovičah rojen F. S. Finžgar.
1926. Ustanovljena Vodnikova družba.
1933. Protestni shod rudarjev v Zagorju, ker je TPD zmanjševala obrat zaradi stalnega padanja državnih naročil.
1920. Protestni shodi za žensko volilno pravico pri občinskih volitvah.
1930. Odrpta železniška proga Rogatec-Krapina.
1918. Tabor v Zalcu.
1923. V Ljubljani umrl dr. Ivan Tavčar.
1867. Dr. Bleiweis je ponovil na 2. seji kranjskega deželne zbornice v Ljubljani slovensko zahtevo po enakopravnosti v uradih in solah.
1933. Začetek šenčurskega procesa pred sodiščem za zaščito države.

Dobra uprava. Urad za nezgodno zavarovanje za Ontario (Workmen's Compensation Board) je od vsakega sprejetega dolarja porabil 92c za ponesrečene delavce in samo 8c za uprave stroške.

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO!

VABILO NA NAROČBO!

Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu je spomladi 1954 povabila rojake v svobodnem svetu na naročbo svojih književnih izdaj za 1. 1954. Med publikacijami, ki jih je napovedala, je kot 11. zvezek pisateljevih zbranih spisov Ivana Pregljeva knjiga „Moj svet in moj čas“. Ta knjiga, ki vsebuje v Pregljevih lastnih povestih, črticah, pesmih in zapiskih pisateljev življenjske in njegov pogled na svet, bi morala iziti za Pregljevo šestdesetletnico, kar so pa takratne razmere preprečile. Vse gradivo, ki ga je bil uredil dr. Tine Debeljak, je urednik prinesel s seboj v Argentino in ga ponudil Slovenski kulturni akciji.

Izmed vseh publikacij, ki jih je Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu napovedala, je vzbudil takoj ob napovedi Pregljev „Moj svet in moj čas“ največ zanimanja. Poleg imena - za Cankarjem največjega slovenskega pisatelja - sta na to vplivali pisateljeva sedemdesetletnica in brezbrzičnost, s katero je očiela domovina ta jubilej prešla.

Urednik dr. Tine Debeljak je poleg gradiva rešil bogato, še nikjer objavljeno ilustracijsko snov iz Pregljevega življenja in dela. Poleg tega je prispeval tudi obširen izčrpen komentar. Obseg knjige je tako znatno narasel, fotografsko gradivo naravnost terja razkošnejšo opremo.

Da vemo natisniti zadostno število te izredne knjige, vabimo vse rojake v svobodnem svetu, ki niso že naročniki rednih izdaj, da naročijo posebej Pregljev „Moj svet in moj čas“ v prednoročbi pri Slovenski kulturni akciji, Granaderos 61, Buenos Aires, ali pri bližnjih poverjenikih in to do 31. 1. 1954. Za Ameriko in Kanado so poverjeniki: Mauser Karl, 611 Glass Avenue, Cleveland 3 - Dr. Ložar Rajko, 2008 W. 21th Pl., Chicago S - Kregar Simon, 5902 Catalpa Ave. Brooklyn 27, New York - Svetlič Dušan, 1015 A - So, 10th Str., Milwaukee 4 - Kramolice Božidar, 391, Sherbourne St. Ap. 302, Toronto, Ont., Canada.

Vsi novi naročniki dobijo knjige po isti ceni kot redni naročniki knjižnih izdaj SKA, t.j. broširano za \$2.60, v platno vezano za \$3.20, v usnje vezano za \$3.70, plačljivo ob naročbi poverjenikom odn. na naslov Ladislav Lenček, C.M., Cocharamza, 1467, Buenos Aires.

Pregljev „Moj svet in moj čas“ se že stavi in bo dotiskan do 15. 2. 1955.

Slovenska kulturna akcija

KONCERT BOŽIČNIH PESMI NARODOV POD ŽELEZNO ZAVEZO

V nedeljo dne 9. januarja se je vršil pod okriljem Ameriških prijateljev protiboljševiškega bloka narodov v Chicagu, v Chopin School dvorani koncert narodov pod železno zaveso. Trpljenje narodov, ki ječe pod komunistično tiranijo od Baltika do Jadrana, je združilo protikomunistično emigracijsko v pripravi na ta koncert. Žal, da smo lani kakor tudi letos pogrešali Čehe in Poljake. Ti menda še danes ne vedo, da je minil čas nadvlade nad Ukrajinci in Slovaki in se ne morejo sprijazniti z mislijo, da le popolna enakopravnost, ki bo prišla do vidnega izraza v državni samostojnosti tudi doslej zatiranih narodov vodi do resničnega miru in zadovoljnosti. Ni dovolj, da se borimo samo proti komunizmu, treba je dati istočasno tudi novo vsebino vsemu bodočemu snovanju. Borba proti komunistični tiraniji v kakršnikoli obliki in borba za državno samostojnost in enakopravnost vseh narodov, to je vsebina ABN in v tem duhu so nastopile tudi sodelujoče narodne skupine.

Velika dvorana Scopin Avditorija je bila popolnoma zasedena. Vse v ABN včlanjene narodnosti so bile številno zastopane po svojih predstavniki in po številnem občinstvu.

Okusno okrašen oder so obkrožale zastave sodelujočih narodov, tudi slovenska. Lepo ozadje in dvoje velikih božičnih dreves je dalo prikupno sliko. Po uvodnih besedah predsednika ukrajinske veje ABN g. Diducha so dekleta v narodnih nošah, ki so zastopale sodelujoče narode, prižgale svečke na božičnem drevesu v simboličen spomin vseh onih, ki pod železno zaveso ne morejo obhajati krščanskega božiča.

Takoj nato se je pričel pevski del programa. Otvorili so ga Ukrajinci. Njihov mešani cerkveni zbor je zapel dve narodni božični pesmi. Sledili so pevski zbori Belorusov, Latvijcev, Hrvatov, Slovencev, zaključili so zopet Ukrajinci. Ukrajinski moški pevski zbor „Surma“ je dovršeno zapel nekaj narodnih božičnih pesmi. Ne vem, kaj bi bolj občudoval: disciplino, mogočne base ali odlične tenorje. Zbor je žel navdušeno odobravanje.

Slovenski pevski zbor fare sv. Štefana je pod vodstvom P. Vendelina zapel tri božične pesmi: Glej, zvezdice božje. Anglesko petje in Zveličar nam je rojen zdaj. Pevci so bili v narodnih nošah. Že lani so vzbudili občudovanje, tudi letos so za dovršeno petje želi zasluženo priznanje. Slovenska pesem se pač odlikuje od drugih narodnosti po nežnosti, razgibanosti

in često veselim razpoloženju. Naš pevski zbor se je razlikoval od drugih tudi v tem, da so prišli do izraza solisti in zbor. Sodelovanje na takih le mednarodnih prireditvah, je za Slovence zelo potrebno. S tem nastopom in sodelovanjem smo Slovenci ponovno dokazali, da je tudi naša Slovenija ena izmed tih, ki ječe pod komunistično tiranijo. Slovenskemu pevskemu zboru zato priznanje, pevovodju P. Vendelinu, OFM, kakor tudi vsem sodelujočim pa iskrena zahvala.

Prireditev je bila zaključena z večno lepo Sveta noč, katero so vsi sodelujoči zbori zapeli v angleškem jeziku. S tem je ponovno prišla do izraza enotnost in solidarnost vseh narodov, ki ječe pod komunizmom in pa vera v zmago Pravice, katero je prinesla na svet božje Dete v Betlehemu. — ič —

Na sestanku Ameriške katoliške sociološke družbe v Chicagu so ugotovili, da se katoličani slabše uveljavljajo v javnem in poklicnem življenju kot protestanti in judje. Odstotek dijakov, ki gredo na vseučilišče, je pri katoličanih mnogo manjši, enako jih mnogo manj zasede boljše plačana mesta. Dr. John J. Kane, vodja sociološkega oddelka na Notredamskem vseučilišču, je navedel tri razloge za to: diskriminacijo od strani nekatoličanov, miselnost srednje in nižnjih slojev in: „Morda tudi, da smatramo še vedno vodstvo celo na neverskem področju za posebno pravico duhovnikov“. Nekaj podobnega je zapisal kanonik Jacques Leclercq, profesor naravnega prava in moralne na vseučilišču v Louvenu, v članku „Laik v Cerkvi“, ki je izšel maja 1954 v „Revue Nouvelle“: „Dokler bodo duhovniki mnenja, da se morajo ukvarjati s svetnimi zadevami, in dokler bodo laiki mnenja, da morajo iskati svetosti v posmenanju redovnikov, Cerkev na bo mogla izvršiti svojega dela.“

Molitev med delom. Stupakoff Ceramic and Manufacturing Company, Latrobe, Pa., dovoljuje vsaki zmeni delavcev, da za 15 minut ustavijo stroje za molitev, premišljevanje, poslušanje verske glasbe in nagovora duhovnikov. Vseh 600 delavcev dobi ta čas plačo kot bi delali za podjetje.

Oktoobra t.l. je prenehal oddajati radio „Svobodna Jugoslavija“, ki je doslej oddajal izza železne zaveze protititovsko propagando.

Pij XII. je s posebno okrožnico Ad Coeli Regnam ustanovil poseben Marijin praznik - Marije kraljice (31. maja). 1. novembra je kronal starodavno podobo Matere z Detetom, ki jo hranijo v baziliki Sta. Maria Maggiore in je znana pod noslovom „Salus populi Romani“ (režiteljica Rimljanov). Papež je ške sestre (\$1.894 letno).

„SLEHERNIK“ NA CLEVELANDSKEM ODRU

„Sentiški igralci“ so v nedeljo 12. decembra vprizorili na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., sredi glavne slovenske naselbine v Clevelandu Hoffmannstahlov misterij v župančičevem prevodu „Slehernik“, ki izredno posrečeno slika duševno stanje človeka na pragu smrti, kjer štejejo samo dobra dela in vera, vse drugo pa je popolnoma brez pomena. Igra je psihološko globoko zasnovana in dramatsko zelo učinkovito delo, ki človeka nehote pretrese in ga prisili, da pogleda vase in pretehta svoja lastna dobra dela in se prepriča o plitvosti in omahljivosti svoje vere. Rad ali nerad se gledalec spomni nešteti zamujenih dobrih del, pogostih dvomov, omahovanja in lenobe v verskih zadevah, vednega cincaja med dobrim in slabim, med lažjo in resnico, kateremu se tako radi vdajamo. Potem pa ga še obsije spoznanje, da človek nikdar ne ve ure ne dneva sodbe, da tudi njega lahko vsak čas povabi božja poslanka smrt s seboj kakor Slehernika in človeka strese mraz.

Uspešna vprizoritev je odvisna vseskozi od Slehernika, ki vas čas stoji sredi razpleta dejanja. Potrebno je, da igralec igra popolnoma naštudira, da jo poda z največjo gotovostjo, prepričevalno in neprislilno. Jože Dovjak je popolnoma ustregel tem velikim zahtevam. Slehernika je igral tako živo, neprislilno in prepričevalno, da me je resnično očaral. V svoji vlogi je bil popolnoma doma, govor mu je tekel vseskozi gladko, razločno in neprislilno, njegove kretnje so izražale popolno gotovost, bil je v vseh pogledih odličen.

Dovjak je imel dobro podporo v ostalih igralcih, med katerimi je bil posebno dober dr. Milan Pavlovčič kot Slehernikov družabnik. Tudi Jožica Varšek kot njegova mati, Miro Odar in Janez Varšek kot njegova nečaka, Pavle Borštink kot smrt, dr. Stane Susteršič kot Mamom, Mimi Veiderjeva kot Dobra dela, Pavla Arneževa kot Vera. Jože Likozar kot Glasnik in ostali igralci so rešili svoje vloge v popolno zadovoljstvo in pripomogli, da je bila igra tako v celotni kot v podrobnostih podana izredno učinkovito.

Igro je odlično režiral Dovjak, kostumi so bili zelo slikoviti in scenerija je bila izvirna in prav učinkovita.

Tudi udeležba je bila prav lepa in gledalci so bili zelo zadovoljni s predstavo. Ivan Jontez

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI OGLAŠUJEJO V SLOVENSKI DRŽAVI!

Še ena za novomaltuzijance. Timmes poroča (10. januarja), da je v ZDA 1. 1870 ena kmečka družina pridelala pridelkov zase in še za eno družino, 1. 1954 pa za še sedem drugih družin. „Sedaj se zdi, da je imel prav Malthusov nasprotnik, William Godwin, ki je napovedal, da bodo nekega dne ljudje pridelovali hrano v cvetličnih loncih. Prejšnji teden so znanstveniki kalifornijskega vseučilišča sporočili, da so umetno proizvedli temeljni proces rastlinskega življenja, fotosintezo. Malo vemo o finem in važnem odnosu med naraščanjem prebivalstva in gospodarstvom. Toda dovolj je že znanega, da je Malthus izgubil zaupanje (Malthus je učil, da prebivalstvo hitreje narašča kot zaloga hrane in da je zato treba omejiti naraščanje prebivalstva. Nanj se sklicuje zagovorniki „kontrolne rojstev“ - op. ur.)... Prvič v zgodovini je izginila skrb, ali more družba proizvajati dovolj dobrin za svoje prebivalce.“

Mendes France, francoski ministrski predsednik, je s svojo žilavostjo vzbudil upe mnogih Francozov, da se bodo zbudili iz notranje razklanosti. Zadržne čase kažejo znaki, da se zbirajo okrog njegove nove sile. Tako se mu je pridružil pisatelj Andre Malraux, ki je sprva upal na rešitev v komunizmu, pa ga je streznil pakt med Sovjeti in nacisti, pozneje v De Gaulleu, čigar sodelavec je bil. Sedaj upa v preroditev francoskega liberalizma, ki se bo zgrnil okoli Mendes Francesa, toda liberalizma v duhu ameriškega „New Deal“. Pridružil se mu je tudi katoliški pisatelj in glavni pisec uvodnikov v vplivnem listu „Figaro“ Francois Mauriac, ki ga je razočarala njegova stranka. Mauriac je zapisal: „Ker se zdi, da so mnogi voditelji M.R.P. pozabili na ideale svoje mladosti, so tisoč krščanskih demokratov pripravljani, da se pregrupirajo.“

Nizozemski katoliški zdravniki in inženirji so razpravljali na skupnem zborovanju 13. in 14. novembra o družbenih posledicah „elektronskih možganov“ in o filozofskih vprašanjih, ki se stavlja jo v zvezi z njimi.

Nekdo je zapisal pred volitvami v ZDA, naj ljudje, ki hočejo, da bo predsednik Eisenhower izvedel svoj program, volijo demokratske kandidate. Zgleda, da so ga mnogi poslušali, čeprav je predsednik Eisenhower podpiral republikanske kandidate. Pri volitvah so demokrati dobili večino v obeh zbornicah ter bodo sedaj oni organizirali vse odbore, kjer se po navadi opravi glavno delo.

Slovensko državo morete dobiti v TORONTU tudi v knjigarni ALL NATIONS BOOK and FILM SERVICE LTD. 340 College Street in v MONTREALU pa na 3449 Blvd. Street Lawrence.

Priporočamo slovenske potniške agencije

Transmundial

Toronto, 258 College, WA 3-4862

Tudi v Montrealu in Hamiltonu

SLOVENCEM V TORONTU IN OKOLICI SPOROČAM, DA SEM ODPRL LASTNO PISARNO

Karl Vipavec

SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

278 BATHURST ST., Room 4, Toronto, Ont. - Empire 4-4004

POUK ZA NOVODOŠLECE

V JEZIKU IN DRŽAVLJANSTVU

Ta pouk se nudi v večini naselbin po celi Kanadi. S pomočjo te šole se boste hitreje naučili jezika vašega občestva in si boste pridobili poznanje Kanade in kanadskega življenja.

Česar se boste naučili v tej šoli, vam bo pomagalo izvesti načrte za vašo bodočnost v Kanadi in vam bo v veliko pomoč, kadar boste vložili prošnjo za kanadsko državljanstvo.

Podrobnosti glede te šole morete dobiti v svojem kraju od Urada za vzgojo, krajevne šolskega upravitelja, župnika ali duhovnika, vašega podjetnika ali od odbornikov vaše narodne organizacije.

O—O—O

V primeru, da živite v kraju, kjer take šole ni, morete dobiti zastoj knjige, za samostojno učenje od kanadskega ministrstva za državljanstvo: „The Canadian Citizenship Branch, Department of Citizenship and Immigration“, Ottawa, Ont., Canada.

OBJAVLJENO PO POBLASTILU:

Hon. J.W. Pickersgill, P.C., M.P.

Minister za državljanstvo in vseljevanje.

Laval Fortier, O.B.E., Q.C.

Namestnik ministra za državljanstvo in vseljevanje

Penmans
EXCLUSIVE

NOGAVICE Z DVOJNIM STOPALOM

NOVO

ZAHTEVAJ TO UDOBNOST KRATKIH NOGAVIC ZA SVOJO NOGO

SLOG — BARVA — KROJ — UDOBNOST

FRITZ IN HILDA DOLESHELL

VIENNA HOME BAKERY

SLASČIČARNA IN KAFE-ESPRESSO
Centrala: 532 Eglinton Ave., W. - Tel.: MA. 2994

Podružnice:

211 Avenue Road - Tel.: WA. 3-2160
609 Mount Pleasant - Tel.: HU. 8-2381
426 Spadina Ave. - Tel.: EM. 6-1278.

Rženi kruh - soljenci - torte. Desetletna izkušnja jamči prvostvornost kakovosti.

Strokovnjaki v hladni trajni, barvanju, beljenju in friziranju. Odprto dnevno od 9 zjutraj do 6 zvečer, ob torkih in petkih od 9 zjutraj do 9 zvečer.

KRESS BEAUTY SALON

RU. 1-2921, 1194 Eglinton Ave. W., Toronto
Postrežemo vam v angleščini, slovenščini, hrvaščini, nemščini, madžarščini, ali italijanščini.

Meden Appliances

Television Sales and Service
Refrigerators - Washing Machines

1804 W. CERMAK ROAD
CHICAGO 8, ILL.

Slovenski kupujejo v slovenski trgovini

Joe Gomilar

1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. Gomilarju, Tudi OKUSNE KRANJSKE KLOBASE, SUHE ŠUNKE, PREKAJENE SVINJSKE ŽELODCE. Prav sedaj pa ima IZVRSTNO KISLO REPO in AJDOVSTO MOKO.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM

Slovenska država izhaja vsakega 20. v mesecu. Naroča se pri upravi, 61 McFarland Ave., Toronto 10, Ont. Canada. Letna naročina znaša: za ZDA in Kanado 3.- \$, za Argentino 20.- pezov, za Braziljo 50 kruzirov, za Anglijo .75£, za Avstrijo 30.- šilingov, za Avstrijo 2 avstr. £, za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.